

SADRŽAJ

1	OSNOVNE KARAKTERISTIKE ROBNOG ŽELEZNIČKOG TRANSPORTA	5
1.1	OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTACI ŽELEZNIČKOG TRANSPORTA	5
1.2	NAJČEŠĆE TRANSPORTOVANA ROBA ŽELEZNICOM. VRSTE POŠILJKI ...	5
1.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PREVOZNIH PUTEVA	6
1.4	OSNOVNE TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE I EKSPLOATACIONE KARAKTERISTIKE ŽELEZNIČKIH TERETNIH KOLA	8
1.5	OSNOVNE KARAKTERISTIKE ŽELEZNIČKE ROBNE TARIFE.....	13
1.5.1	Osnovna pravila pri kalkulaciji troškova transporta robe železnicom	13
1.5.1.1	Osnovna pravila za obračun vozarine kod kolskih pošiljki	14
1.5.1.2	Osnovna pravila za obračun vozarine kod denčanih pošiljki	14
1.5.2	Vrste dodatnih usluga. Obračun cene dodatnih usluga u unutrašnjem transportu	15
1.6	MEĐUNARODNI TOVARNI LIST	17
1.7	PITANJA I ZADACI	19
2	OSNOVNE KARAKTERISTIKE ROBNOG DRUMSKOG TRANSPORTA	21
2.1	OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTACI DRUMSKOG TRANSPORTA	21
2.2	TRANSPORTOVANA ROBA	22
2.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PREVOZNIH PUTEVA	22
2.4	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PREVOZNIH SREDSTAVA	22
2.5	TARIFE U DRUMSKOM TRANSPORTU ROBE. ELEMENTI KALKULACIJE TROŠKOVA PREVOZA I PRIMERI	24
2.6	DRUMSKI TOVARNI LIST	27
2.7	PITANJA I ZADACI	28
3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE POMORSKOG TRANSPORTA ROBE	29
3.1	OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTACI POMORSKOG TRANSPORTA	29
3.2	NAJČEŠĆE TRANSPORTOVANA ROBA	29
3.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PREVOZNIH PUTEVA	29
3.3.1	Plovni putevi.....	29
3.3.2	Luke	30
3.4	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PLOVILA	33
3.4.1	Plovila u pomorskom transportu	33
3.4.2	Izbor broдача	34
3.5	TARIFE U POMORSKOM TRANSPORTU. KALKULACIJA TROŠKOVA TRANSPORTA	35
3.5.1	Korišćenje linijskog prevoza. Pomorske konferencijske tarife	36
3.5.2	Čartiranje	41
3.5.3	Tarife za lučke usluge. Dodaci	42
3.6	POMORSKI PRIOBALNI TRANSPORT	45
3.7	NAJVAŽNIJI DOKUMENTI U TRANSPORTU	45
3.8	PITANJA I ZADACI	47
4	OSNOVNE KARAKTERISTIKE TRANSPORTA ROBE UNUTRAŠNjim PLOVNIM PUTEVIMA	49
4.1	OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTACI TRANSPORTA UNUTRAŠNjim PLOVNIM PUTEVIMA (UPP).....	49
4.2	NAJČEŠĆE TRANSPORTOVANA ROBA	49
4.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PLOVNIH PUTEVA	50
4.3.1	Plovni putevi.....	50
4.3.2	Luke	52
4.4	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PLOVILA	53

4.5	TARIFE U TRANSPORTU UNUTRAŠNIM PLOVNIM PUTEVIMA.	
	KALKULACIJA TROŠKOVA	56
4.5.1	Ugovaranje cene prevoza u linijskoj i slobodnoj plovidbi	56
4.5.2	Struktura lučkih troškova	60
4.6	NAJVAŽNIJI DOKUMENTI U TRANSPORTU	61
4.7	PITANJA I ZADACI	62
5	OSNOVNE KARAKTERISTIKE VAZDUŠNOG TRANSPORTA ROBE	64
5.1	OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTACI VAZDUŠNOG TRANSPORTA ROBE	64
5.2	NAJČEŠĆE TRANSPORTOVANA ROBA VAZDUŠNIM TRANSPORTOM.	
	PRIHVATLJIVOST POŠILJKE NA PREVOZ AVIONOM. OGRANIČENJA	64
5.2.1	Prihvatljivost pošiljke na prevoz avionom	65
5.2.1.1	Uslovi vezani za pakovanje i označavanje robe	65
5.2.1.2	Ograničenja pri prihvatanju robe na prevoz povezana sa fizičko-hemijskim karakteristikama robe	68
5.2.1.3	Ograničenja koja se odnose na vrednost pošiljke pri prihvatanju na prevoz	72
5.2.2	Prioritet u otpremi pošiljki	73
5.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE PREVOZNIH PUTEVA	73
5.4	KARAKTERISTIKE PREVOZNIH SREDSTAVA	76
5.5	TARIFA U VAZDUŠNOM TRANSPORTU. KALKULACIJA TROŠKOVA PREVOZA	78
5.5.1	Određivanje računске mase pošiljke	79
5.5.2	Vrste tarifnih stavova u prevoznj tarifi	80
5.6	DODATNE USLUGE	83
5.7	OSNOVNI PREVOZNI DOKUMENTI	84
5.8	PITANJA I ZADACI	88
6	POŠTANSKE I EKSPRESNE POŠILJKE	93
6.1	OSNOVNE KARAKTERISTIKE POŠTANSKOG I EKSPRESNOG SLANJA POŠILJKI	93
6.2	POGODNA ROBA ZA TRANSPORT	94
6.3	OSNOVNE KARAKTERISTIKE KORIŠĆENIH LOGISTIČKIH RESURSA	96
6.4	OSNOVNE KARAKTERISTIKE TARIFE	96
6.5	VRSTE POŠILJKI I PREVOZA	100
6.6	PITANJA I ZADACI	101
7	ZBIRNI TRANSPORT	102
7.1	ORGANIZACIJA ZBIRNOG TRANSPORTA	102
7.2	DOKUMENTACIJA U ZBIRNOM TRANSPORTU	110
7.3	PITANJA I ZADACI	111
8	OSNOVNI DOKUMENTI I TOKOVI INFORMACIJA U ŠPEDITERSKIM POSLOVIMA	115
8.1	OSNOVNI DOKUMENTI U ŠPEDITERSKOM POSLOVANJU	115
8.1.1	Transportni dokumenti	116
8.1.2	Špediterski dokumenti	116
8.1.3	Carinski dokumenti	120
8.1.4	Trgovački i bankarski dokumenti	123
8.1.5	Ostali dokumenti	125
8.2	TOKOVI DOKUMENATA I INFORMACIJA U REALIZACIJI POJEDINIH ŠPEDITERSKIH POSLOVA	126
8.2.1	Osnovna dokumentacija i tokovi informacija u realizaciji tarifnih špediterskih poslova	126

8.2.2	Tokovi informacija pri uvozu, izvozu i tranzitu robe	130
8.2.3	Elektronsko podnošenje dokumentacije u carinski dozvoljenom postupanju sa robom. Pojednostavljeni carinski postupak	134
8.3	PITANJA	135
9	IZBOR PARITETA ISPORUKE	139
9.1	OSNOVNI OBLICI SPOLJNOTRGOVINSKOG POSLOVANJA	139
9.2	IZBOR INCOTERMS PARITETA ISPORUKE	140
9.3	PITANJA I ZADACI	146
10	ŠPEDITERSKI ZADACI PRI OSIGURANJU ROBE. POLISA OSIGURANJA	147
10.1	POLISA OSIGURANJA	148
10.2	PROCENA VISINE RIZIKA I ŠIRINE POKRIĆA	150
10.3	ODREĐIVANJE VISINE PREMIJE	151
10.4	PREVENTIVNE MERE KOJE PREDUZIMA ŠPEDITER U ORGANIZACIJI OTPREME POŠILJKE	152
10.5	PITANJA I ZADACI	153
11	ŠPEDITERSKO POSREDOVANJE U CARINSKOM POSTUPKU SA ROBOM	155
11.1	PRETHODNI PREGLED I KONTROLA DOKUMENTACIJE	157
11.2	TARIFIRANJE ROBE NA OSNOVU CARINSKE TARIFE	158
11.3	UTVRĐIVANJE CARINSKE VREDNOSTI ROBE	161
11.3.1	Troškovi transporta koji se koriste za obračun carinske vrednosti	162
11.3.2	Troškovi osiguranja koji se koriste za obračun carinske vrednosti	162
11.3.3	Ostali troškovi koji ulaze u obračun carinske vrednosti	163
11.4	OBRAČUN I NAPLATA CARINSKIH I DRUGIH DAŽBINA	167
11.5	POPUNA I KORIŠĆENJE JEDINSTVENE CARINSKE ISPRAVE (JCI) U CARINSKOM POSTUPKU - OSNOVNI PRIMERI	169
11.6	PITANJA I ZADACI	173
12	OBLIKOVANJE TRANSPORTNIH LANACA U MEĐUNARODNOM ROBNOM PROMETU	176
12.1	MODALNA RASPODELA ROBNOG TRANSPORTA U EVROPSKIM ZEMLJAMA I KOD NAS	177
12.2	OBLIKOVANJE TRANSPORTNIH LANACA U MEĐUNARODNOM TRANSPORTU	180
12.2.1	Osnovni kriterijumi pri izboru najpovoljnijeg puta i sredstva	181
12.2.2	Modeli i metode za izbor transportnog vida i sredstva	182
12.3	PRIMERI I STUDIJE SLUČAJA	185
12.3.1	Komparativna analiza različitih vidova transporta prema odabranim kriterijumima	185
12.3.2	Aplikacije za određivanje najpovoljnijeg puta i sredstva. Ruteri	193
12.4	PITANJA I ZADACI	197
	LITERATURA	205